

SAEGER, Jozef de, politicus (Boom 3 augustus 1911).

Zoon van een aannemer-timmerman, studeerde hij bouwkunde aan de provinciale technische school te Boom, architectuur aan de Academie te Antwerpen en behaalde het diploma van landmeter.

Reeds in zijn jeugd was De Saeger actief in de sociale en politieke beweging: als nationaal penningmeester van de Katholieke Arbeidersjeugd en medewerker van mgr. Cardijn, en als medestichter en leider van het Jeugdfront (1937), dat sterk gebonden was aan de Katholieke Vlaamsche Volkspartij. In de vooroorlogse periode van economische malaise, parlementaire onmacht en nationalistische spanningen beijverde De Saeger zich om via kleinere, sociaalgerichte en Vlaamsbewuste gespreks-groepen de kloof tussen jonge arbeiders en jonge intellectuelen te overbruggen. Hij was accountant-belastingconsulent te Mechelen en trad er na de oorlog naar voren als zeer actief lid van de Christelijke Volkspartij (CVP) en partijsecretaris voor het arrondissement. In 1946 werd hij gemeenteraadslid van Mechelen, daarna schepen van Openbare Werken (1959-'61) en loco-burgemeester (1961-'65). Van 1949 tot '74 was hij ook CVP-kamerlid voor Mechelen. Tevens bekleedde hij diverse leidende functies in de sector van de medische instellingen en ook in middenstandsverenigingen.

Zijn hoofdbedrijvigheid lag nochtans op het parlementaire vlak. Dynamisch promotor - in nauwe samenwerking met zijn socialistische collega en vriend Antoon Spinoy - van de industriële expansie in het gewest, ging hij zich ook in de Kamer vooral bezighouden met de nieuwe vraagstukken van streekontwikkeling en industrievestiging in

Vlaanderen. Het stond voor hem vast, dat de economische oogmerken in de V.B. voorrang dienden te krijgen boven de meer taalpolitieke motieven. Zijn degelijke, vinnige en kritische toespraken in het parlement, waarin hij soms de eigen regering niet spaarde, bezorgden hem spoedig een groot prestige en een gevestigde populariteit. In 1961 werd hij de onbetwiste voorzitter van de Vlaamse partijvleugel en eerste-ondervoorzitter van de CVP. Zijn prestige en populariteit werden toen echter zwaar op de proef gesteld door het conclaaf van Hertoginnedal op 5 juli 1963. Eén tegen allen trachtte De Saeger er i.v.m. de afbakening van de Brusselse agglomeratie het verkavelingsplan-Verroken te doen aanvaarden (d.w.z. aanhechting bij Brussel van de tweetalige wijken der randgemeenten en het behoud van de rest in het eentalige landsgedeelte). Dit voorstel werd verworpen en uiteindelijk kwam een vergelijk uit de bus, waarbij zes Vlaamse gemeenten werden samengevoegd tot een nieuw administratief arrondissement met een statuut van interne Nederlandse eentaligheid en externe tweetaligheid en met zgn. faciliteiten op onderwijsgebied voor de Franstaligen. Dit vergelijk werd door de Vlaamse publieke opinie vrij slecht onthaald. De Saeger slaagde er niet in zijn tegenstanders ervan te overtuigen dat de balans meer voor- dan nadelen bevatte. Op 20 november 1963 nam hij ontslag als ondervoorzitter van de CVP en als vleugelvoorzitter.

Daarmee was zijn politieke loopbaan nochtans niet ten einde. In juli 1965 werd hij minister van Openbare Werken in de regering-Harmel. Hij behield de portefeuille in de volgende regeringen (Vanden Boeynants en Eyskens). Als minister voerde hij een opvallend krachtig en rationeel beleid, dat wegenbouw en havenexpansie een nieuwe stimulans gaf. Van Waalse zijde werd hem soms verweten dat de overheidskredieten vooral in Vlaanderen geïnvesteerd werden, maar steeds kon De Saeger bewijzen dat zijn politiek billijk en rechtvaardig was. Tot de hoofdpunten van zijn realisaties behoorden immers niet alleen de grote autowegen in Vlaanderen, maar ook de autoweg door Wallonië. Zijn ministeriële activiteit belette niet dat hij geleidelijk opnieuw de sterke man van de Vlaamse CVP werd, die achter de schermen ook de onderhandelingen inzake de staatshervorming van dichtbij volgde. Terwijl hij in de periode van de totstandkoming van de jongste taalwetten (1962-'63) een duidelijk tegenstander van federalistische hervormingsplannen was, evolueerde De Saeger naar aanleiding van de grondwetsherziening in 1970 naar een meer genuanceerd standpunt. Op het departement van Openbare Werken was hij de promotor van een nieuwe gewestelijke indeling, die o.m. voorzag in de oprichting van Vlaamse gemeentelijke federaties rondom Brussel (de zg. gordel van smaragd). In 1971 ontwierp hij, met minister L. Tindemans, een plan tot uitbreiding en versteviging van het Nederlandstalig voorschoolse onderwijsnet in de Brusselse agglomeratie. In januari 1973 werd hij minister van Volksgezondheid, Leefmilieu en (in oktober 1973) het Gezin in de regering-Leburton, een functie die hij als extra-parlementair behield in de regering-Tindemans (april 1974).

WERKEN: *Het financieel en economisch beleid van de regering Van Acker*, in *Tijdschrift voor Politiek* (oktober 1957, p. 194-223).

LITERATUUR : *Vraaggesprek met de heer De Saeger, voorzitter Vlaamse vleugel van de C.V.P. : Federalisme een vluchtmisdrijf, in De Linie (2 maart 1962).* MANU RUYYS